

Avdelningen för systemanalys, försörjningstrygghet och statistik

Klaus Hammes
016-544 421 13

Klaus.Hammes@energimyndigheten.se

Infrastrukturdepartementet

Remiss av promemorian Elcertifikat stoppregel och kontrollstation 2019

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget.
- Energimyndigheten tillstyrker ett avslut av elcertifikatsystemet 2035.
- Energimyndigheten vidhåller att ett stoppdatum 2030 är att föredra då ett tidigare stoppdatum innebär vissa risker både avseende måluppfyllelsen och elcertifikatmarknadens funktion.
- Energimyndigheten välkomnar de aviserade uppdragen i huvudsak.
- Energimyndigheten tillstyrker att Statens energimyndighet under vissa förutsättningar ska få makulera elcertifikat när elcertifikatskonton avslutas.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten lämnade under hösten 2018 rapporten Kontrollstationen för elcertifikatsystemet 2019 där ett stoppdatum 2030 och ett volymbaserat stopp utreddes. Energimyndigheten förespråkade då ett stopp för nya anläggningar vid utgången av 2030. I uppdraget ingick dock inte att analysera ett tidigare avslut av systemet än 2045. Generellt följer regeringens promemorian Energimyndighetens rapport bortsett från stoppdatumet. I promemorian förespråkas som i kontrollstationen ett datumbaserat stopp över att avsluta elcertifikatsystemet i balans.

Energimyndigheten delar bedömningen att målet för systemet sannolikt kommer att vara uppfyllt 2021. Därför finns heller ingen anledning att ha elcertifikatsystemet längre än till 2035 därför att det uppstår onödiga administrativa kostnader om systemet drivs till 2045. Energimyndigheten ser dock vissa risker med ett tidigare stopp. Den ena risken är att målet för elcertifikatsystemet inte nås före stoppdatumet, en risk som har ökat något i pandemitider. Corona kan få inverkan på den vindkraft som håller på att byggas i Sverige och Norge. Det kan främst uppstå brist på personella resurser då vindkraftsprojekt är beroende av utländska resurser men även förseningar i leveranser av komponenter. För vissa projekt kan förseningar innebära att tillstånd inte hinner att tas i anspråk innan igångsättningstidpunkt. Den andra

riskan är att företag lämnar elcertifikatsystemet efter 2021 om elcertifikatspriset är lägre än de administrativa kostnaderna. Målet för elcertifikatsystemet uppnås då 2021 men inte över tid till 2030. Att återstarta marknaden av denna anledning skulle vara behäftad med svårigheter och osäkerhet för aktörerna på marknaden. Eftersom systemet kommer att administreras till minst 2035 skulle ett stoppdatum 2030 säkerställa måluppfyllelsen.

Specifika synpunkter

Kapitel 5 Elcertifikatssystemet avslutas 2035 och ett stoppdatum 31 december 2021 införs

De aviserade uppdragen att följa måluppfyllelsen och att bevaka den stängda marknaden är en direkt konsekvens av det framflyttade avslutet av elcertifikatsystemet och är därmed nödvändiga. Uppdragen bör utformas på ett sätt att resursåtgången för deras genomförande är begränsat.

Höjd gräns för kvotplikt för producenter som använder egenproducerad el

Energimyndigheten anser att elproduktionsgränsen för kvotplikt bör ses över. I elcertifikatslagen anges att en elanvändare är kvotpliktig om de använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per år och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt.

När föreslagen stoppregel träder i kraft och nya elproduktionsanläggningar inte längre har möjlighet att tilldelas elcertifikat minskar mikroproducenterna kännedom om elcertifikatsystem. Energimyndigheten ser då ett ökat behov av tillsyn för att registrera de som inte anmäler sig som kvotpliktig.

Med allt lägre elcertifikatspriser utgör elanvändarnas administrativa kostnader en allt större andel av deras totala kostnader för kvotplikt. En höjd elproduktionsgräns för de som använder egenproducerad el skulle motverka denna effekt. Å andra sidan innebär höjd gräns att kvoterna för övriga kvotplikt behöver ökas, dock ytterst marginellt.

Mot bakgrund av ovanstående anser Energimyndigheten att det kan vara motiverat att överväga att höja elproduktionsgränsen för kvotplikt. En lämplig nivå skulle kunna vara 100 megawattimmar per år. Genom en sådan ändring minskar de administrativa kostnaderna och det skapar förutsättningar för att de som är kvotpliktiga blir registrerade.

Kapitel 9 Marknadsbevakning för att förbättra transparensen i elcertifikatssystemet och för att följa förekomsten av negativa priser

Uppdraget till Energimyndigheten att öka sin marknadsbevakning för att förbättra transparensen i elcertifikatsystemet anses inte vara nödvändigt. De förbättringar som Energimyndigheten identifierade inom ramen för tidigare transparensuppdrag är redan utförda och en kontinuerlig marknadsövervakning är redan del av Energimyndighetens arbete med elcertifikatmarknaden.

Bilaga 3 Hemställan om ändring av regleringen avseende kontoföring av elcertifikat

Nytt förslag på avgiftsnivåer jämfört med hemställan som är bilaga i promemoria

Energimyndigheten har upprättat ny bedömning av framtida kostnader och intäkter för kontoföringsverksamhet. Myndigheten överlämnade för snart ett år sedan en hemställan till Infrastrukturdepartmentet om bl.a. ändring av avgifterna för kontoföring och registrering i elcertifikatregistret för att bättre motsvara Energimyndighetens kostnader.

Energimyndigheten vidhåller att en årsavgift för ett konto införs på 200 kronor. Årsavgiften tas ut i början av varje år och i de fall kontot öppnas under året tas årsavgiften ut i samband med att kontot öppnas.

Mot bakgrund av nya kostnads- och intäktsbedömning hemställer Energimyndigheten att lagringsavgiften per avgiftsperiod sänks från 0,07 kronor per certifikat till 0,06 kronor.

Förslag på framtida förfarande vid justering av avgiftsnivåer

Över tid bör det råda balans mellan intäkter och kostnader för Energimyndighetens kontoföringsverksamhet. Avgiftsnivåerna sätts utifrån bedömning av framtida kostnader och intäkter vilket kan resultera i obalans mellan faktiska intäkter och kostnader.

Energimyndigheten anser att det finns behov att regelbundet se över avgiftsnivåer för att skapa balans över tid. Ett lämpligt sätt anses vara att i myndighetens återkommande uppdrag för tekniska justeringar av kvoterna även inkludera underlag för justering av avgiftsnivåer. Från 2021 kommer denna rapportering ske vartannat år vilket är ett rimligt intervall för att kunna skapa balans mellan intäkter och kostnader.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert André. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Gustav Ebenå och chefsjuristen Rikard Janson. Föredragande har varit chefsekonomen Klaus Hammes.

Robert André

Beslutet har fattats elektroniskt i Energimyndighetens ärendehanteringssystem.